

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM

la unitatea de curs

DEZVOLTAREA ARTISTICO-PLASTICĂ A PREȘCOLARILOR

<i>Codul și denumirea domeniului general de studii</i>	011 Științe ale educației
<i>Codul și denumirea domeniului de formare profesională</i>	0113 Pedagogie în învățământul primar 0112 Pedagogie preșcolară 0114 Formarea profesorilor
<i>Codul și denumirea specialității</i>	0113.1 Pedagogie în învățământul primar 0112.1 Pedagogie preșcolară

Autor:

conf. univ., dr. Angela BEJAN

Bălți, 2022

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației

Proces-verbal nr. 1 din 10.09.2022

Șefa Catedrei BMF lect. univ., dr., Aurelia BEȚIVU

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Proces-verbal nr. 3 din 12.10.2022

Decana Facultății Șova 1 conf. univ., dr. Ecaterina ȘOVA

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra: Catedra de științe ale educației
Domeniul general de studii: 011 Științe ale educației
Domeniul general de studii: 0112 Pedagogie preșcolară
0113 Pedagogie în învățământul primar
0114 Formarea profesorilor
Administrarea unității de curs: Dezvoltarea artistico-plastică a preșcolarilor

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Sem.	Lab.	Stud. ind.		
S2.07.A.255 Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară (Învățământ cu frecvență la zi)	4	120	30	30	-	60	Examen	Română
S2.07.A.245 Pedagogie în învățământul primar și Pedagogie preșcolară (Învățământ cu frecvență redusă)	4	120	12	12	-	96	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază:

anul IV, semestrul 7 (învățământ cu frecvență),

anul IV, semestrul 7 (învățământ cu frecvență redusă);

Statutul: disciplină de specialitate, la alegere

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Angela BEJAN

Titlul științific și științifico-didactic: conferențiar universitar, doctor

Studii:

- 2009 – 2012, studii de doctorat la specialitatea 13.00.02 Teoria și metodologia instruirii (educație artistică) la Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți;

- 2000 - 2001, studii masterat în Pedagogie și Psihologie, Universitatea de Stat "A. Russo" Bălți, magistru în Pedagogie și Psihologie .

- 1994- 1999, licențiat în psihopedagogie, specializarea Pedagogia învățământului primar și pedagogia preșcolară; Universitatea de Stat „A. Russo” Bălți;

- 1999 – 2006 – activitatea în funcția de psiholog școlar,

- 2006 – prezent - activitatea la Catedra de științe ale educației, USARB.

Informație de contact: blocul nr.6, aula 653 angela.bejan@usarb.md

Orele de consultații: în fiecare zi de marți între orele 14.45-17.00.

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Cursul dat este o disciplină de specialitate, menită să formeze la studenți cunoștințe profunde din domeniul educației plastice și educației tehnologice, să-i cunoască cu un sistem de metode și procedee de realizare a educației plastice cu copiii de vârstă preșcolară, cu metodele și procedeele tradiționale și netradiționale, să determine modalitățile de educație artistico-plastică, necesare pentru a realiza o muncă eficientă în instituțiile preșcolare.

COMPETENȚE PREALABILE/PRE-RECHIZITE

Pentru a se înscrie la cursul dat studentul trebuie să posede cunoștințe dobândite în cadrul cursurilor *Psihologia. Practica de inițiere, Pedagogia. Practica de inițiere, Pedagogie preșcolară, Didactica, Literatura pentru copii.*

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

CP1.4. Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologiei de analiză și sinteză a conceptelor, categoriilor, teoriilor, modelelor și principiilor de bază ale procesului educațional în învățământul primar și preșcolar;

CP2.4. Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologiei de apreciere a calității demersului investigativ realizat în învățământul primar și preșcolar;

CP3.5. Elaborarea și realizarea finalităților educaționale în activitatea didactică în învățământul primar și preșcolar;

CP4.5. Elaborarea și realizarea diverselor tipuri de proiecte educaționale specifice învățământului primar și preșcolar;

CP5.5. Elaborarea și aplicarea corectă în practica educațională în învățământul primar și preșcolar a metodelor și instrumentelor de evaluare;

CP6.4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea organizării și monitorizării procesului educațional în învățământul primar și preșcolar, prin raportarea la variate contexte socio-umane și identitar-culturale.

FINALITĂȚILE CURSULUI

La finele studierii cursului studentul va fi capabil:

- să caracterizeze tipurile de artă plastică pentru educația timpurie;
- să descrie și să aplice metodele și procedeele de instruire a preșcolarilor în cadrul educației artistico-plastică;
- să elaboreze obiective pentru realizarea educației artistico-plastice a copiilor;
- să determine cele mai optime strategii didactice în cadrul educației artistico-plastice a preșcolarilor;
- să elaboreze proiecte didactice la compartimentul *Arte plastice* pentru diferite grupe de vârstă;
- să exprime orientare pozitivă, flexibilitate și creativitate în realizarea lucrărilor ce țin de artele plastice;

CONȚINUTURI

Nr.	Conținutul tematic	Numărul de ore	
		Zi	Redusă

		C	S	L	C	S	L
1.	Educația artistico-plastică a preșcolarilor Educația artistico-plastică a copiilor în preșcolaritate: cadrul conceptual. Obiectivele educației plastice în preșcolaritate. Perioadele în evoluția desenului la copil. Importanța activităților plastice la dezvoltarea copilului mic.	4	4			2	
2.	Felurile de artă plastică la preșcolari și dezvoltarea multilaterală a lor. Felurile de artă plastică la preșcolari: Desenul, modelajul, aplicația. Rolul desenului, modelajului, aplicației și construirii în educația și dezvoltarea multilaterală a copiilor de vârstă preșcolară.	2	2		2		
4.	Modalități de educație artistico-plastică. Familiarizarea copiilor cu cele mai elementare componente ale limbajului plastic. Familiarizarea copiilor cu pata de culoare. Familiarizarea copiilor cu amestecul de culoare. Familiarizarea copiilor cu dominantă de culoare.	2	2		2		
5.	Metode și procedee de instruire în scopul EAP. Metode demonstrative. Metode practice. Metode și procedee verbale. Metoda euristică. Metode și tehnici netradiționale.	4	4			2	
6.	Felurile de artă plastică în grădinița de copii. Desenul. Impactul desenului în EAP. Metode și procedee de desen la vârsta preșcolară. Specificul activităților de desen și pictură în diferite grupe de vârstă.	2	2		2		
7.	Modelajul în grădinița de copii. Importanța modelajului în EAP a copiilor. Tipuri și instrumente utilizate pentru modelare. Procedee de modelaj. Specificul activităților de modelaj în diferite grupe de vârstă.	4	4		2		
8.	Aplicația în grădinița de copii. Aplicația-gen al artelor decorative aplicate. Felurile aplicației practicate în grădinița de copii. Instrumentariul și materialele necesare copiilor pentru aplicație. Tipurile de hârtie. Specificul activităților de aplicație în diferite grupe de vârstă.	2	2		2		
10.	Cunoașterea copiilor cu arta decorativă ca mijloc de EAP. Importanța desenului decorativ în dezvoltarea etică a copiilor. EAP a preșcolarilor prin arta decorativă aplicată. Modalități de familiarizare a copiilor de diferite vârste cu arta decorativă.	2	2		2		
11.	Dezvoltarea creativității și a aptitudinilor de artă plastică la preșcolari prin intermediul EAP. Caracterizarea aptitudinilor de artă plastică la preșcolari. Etapele de dezvoltare a aptitudinilor. Particularitățile creativității preșcolarilor la arta plastică. Tehnici și însărcinări de dezvoltare a creativității și aptitudinilor la preșcolari în cadrul activităților artistico-plastice.	2	2			2	
12.	Educația artistico-plastică prin jocuri și imagini. Activitatea de joc și rolul ei în educația artistico-plastică a copiilor. Posibilitățile și modalitățile educației artistico-	2	2			2	

	plastice prin joc. Jocuri și exerciții aplicate în activitățile artistico-plastice. Lectura după imagini și educația artistico-plastică.						
13.	Centrul de activitate ARTA. Caracteristici generale. Obiectivele centrului de activitate Arta. Materiale și instrumente recomandate. Activitatea educatorului în centrul de activitate Arta. Recomandări metodice.	2	2			2	
15.	Planificarea și evaluarea în cadrul activităților artistico-plastice. Specificul planificării activităților de educație artistico-plastice. Proiectarea activității integrate. Desfășurarea activității de evaluare a obiectivelor ce țin de EAP a preșcolarilor. Metode de evaluare specifice activităților de educație artistico-plastice la vârsta timpurie.	2	2			2	
	Total	30	30	-	12	12	-

STRATEGII DIDACTICE

În cadrul cursului vor fi utilizate următoarele strategii de predare și învățare: prelegerea-discuție, seminarul, explicația, dezbateră, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări Power Point, înregistrări educative video și audio, consultații, aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar, diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, simularea didactică.

ACTIVITĂȚI DE STUDIU INDIVIDUAL

Nr. d/o	Conținutul activității	Nr. de ore, termen de prezentare		Criterii de evaluare
		FZ	FR	
1.	Pregătirea pentru orele de seminar/ laborator (documentare, studierea suportului informativ, luare de notițe, completarea chestionarelor, grilelor, testelor de autoevaluare, consultația titularului de curs etc.)	20	26	<ul style="list-style-type: none"> – însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; – cunoașterea problemelor de bază din domeniu; – dezvoltarea listei bibliografice; – mod personal de abordare și interpretare; – lecturarea critică, profund argumentată.
2.	Regizarea și montarea unui produs digital video/carte (Canva, MovieMaker, Powtoon, Bookcreator etc) la una din teme: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Marii maeștri de artă plastică mondială</i> 	16 III săptămână	24 IV săptămână	<ul style="list-style-type: none"> – formularea titlului scurt și sugestiv; – prezentare sintetică a abordării teoretice; – concepție grafică atractivă; – elemente audio/video adecvate; – conținutul corespunde temei;

	<p>(pictori, sculptori, arhitecți);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artă măștrilor plastici autohtoni; • Exponatele Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală sau muzeului satului din localitate. 			<p>– text puțin, cea mai mare parte a produsului fiind destinat materialului audio/ilustrativ;</p> <p>– calitatea imaginilor, pozelor, desenelor, sunetului;</p> <p>– respectarea duratei de timp (5-7 min);</p> <p>– originalitatea, creativitatea.</p>
3.	Portofoliu/portofoliul digital (un proiect de activitate integrate, cel puțin 10 tehnici de EAP realizare pentru preșcolari)	12 VI săptămână	24 VI săptămână	<p>– completarea portofoliului specific DAP respectând structura propusă;</p> <p>– tehnicile de DAP a preșcolarilor să fie corect realizate;</p> <p>– proiectul de activitate intergrată să presupună dezvoltarea competențelor specifice artei plastice;</p> <p>– calitatea materialelor prezentate;</p> <p>– originalitate și creativitate.</p>
4.	Pregătirea pentru evaluarea periodică	4	4	
5.	Pregătirea pentru examen	8	10	
Total		60	96	

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică prevederile *Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*, aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2020 și a *Regulamentului cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În cadrul unității de curs, activitatea de învățare a studentului, inclusiv activitatea individuală, finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate pe parcursul semestrelor prin evaluări inițiale, curente, periodice, precum și în timpul sesiunilor de examinare prin evaluări semestriale, în conformitate cu Planul de învățământ.

Evaluarea inițială poate fi realizată prin discuție, chestionare, testare, probă de evaluare, interviu etc. Notele obținute la evaluarea inițială nu se înscriu în registrul grupei academice și nu influențează nota finală la unitatea de curs, ci servesc drept punct de reper în proiectarea și realizarea activităților din cadrul unității de curs.

Evaluarea curentă (continuă) se efectuează în cadrul orelor de curs (prelegeri), practice, de laborator, a seminarelor prin diverse modalități stabilite de către titularul unității de curs: chestionare, discuție, povestire, teste, probe de evaluare, referate, proiecte individuale/de grup, portofolii, studii de caz etc.

Notele obținute în cadrul evaluărilor curente se înscriu în registrul grupei academice. Numărul total minim al notelor pentru evaluările curente trebuie să fie cel puțin egal cu numărul de credite acordate unității de curs. Una dintre note va fi rezultatul evaluării obligatorii în cadrul orelor de curs (prelegeri).

Studentii care au fost în imposibilitate de a participa, în termenii stabiliți prin Calendarul universitar, la evaluările curente, vor recupera aceste evaluări, conform dispoziției decanului și în baza unui orar special stabilit împreună cu titularul cursului.

Evaluarea periodică se realizează după promovarea a jumătate din orele preconizate pentru curs (prelegeri), conform graficului elaborat de decanat și aprobat de Centrul pentru Activitate Didactică. Responsabil de realizarea evaluării periodice este titularul unității de curs. Subiectele pentru evaluarea periodică reflectă conținuturile studiate în prima jumătate a orelor de curs (prelegeri) și sunt incluse în curriculumul unității de curs.

Forma de realizare a evaluării periodice (orală, scrisă, practică, combinată, pe MOODLE sau alte platforme de învățare etc.), metodele și instrumentele utilizate sunt selectate prin negociere cu studenții, ținând cont de necesitățile și abilitățile acestora.

Nota obținută la evaluarea periodică se înscrie în registrul grupei imediat după ultima oră (prelegere) realizată la unitatea de curs.

Studentii care au absentat nemotivat și cei care au obținut o notă mai joasă de 5 vor avea 2 sesiuni de reexaminare a evaluării periodice, conform graficului elaborat de decanat.

Studentii care au fost în imposibilitate de a participa la sesiunile de reexaminare periodică din motive întemeiate (caz de boală, participare la competiții / concursuri republicane și internaționale etc.), justificate prin acte confirmatoare (certificate medicale, hotărâri, ordine, dispoziții etc.), vor avea posibilitatea să susțină evaluarea periodică conform unui orar special.

Evaluarea studiului individual al studentului ghidat de profesor include realizarea obligatorie a produselor incluse în prezentul curriculum la compartimentul „Activități de lucru individual”. Fiecare produs al studentului va fi notat, iar în registrul grupei academice se va include o singură notă (notă medie cu sutimi – în cazul notării mai multor produse).

Forma de realizare a evaluării studiului individual al studentului ghidat de profesor (orală, scrisă, practică, combinată, pe MOODLE sau alte platforme de învățare etc.) sunt selectate prin negociere cu studenții, ținând cont de necesitățile și abilitățile acestora.

Evaluarea semestrială se realizează la finalizarea unităților de curs, fiind programată în sesiunea de examene, conform Calendarului universitar.

Forma de susținere a examenului (orală, scrisă, practică, combinată, pe MOODLE sau alte platforme de învățare etc.), metodele și instrumentele utilizate sunt selectate prin negociere cu studenții, ținând cont de necesitățile și abilitățile acestora, se aprobă la ședința Catedrei de științe ale educației și se anunță studenților la începutul semestrului.

Subiectele pentru probele de evaluare se aprobă de către șeful catedrei și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. În baza subiectelor aprobate vor fi elaborate probele de examinare.

Sunt admiși la evaluarea semestrială doar studenții care au realizat integral cerințele pentru unitatea de curs respectivă. Studentul, a cărui medie a evaluărilor curente sau notă pentru lucrul individual din cadrul unității de curs este mai mică de „5” sau care a înregistrat evaluarea periodică organizată în cadrul unității de curs o notă mai mică de „5”, nu este admis la examenul semestrial de finalizare a unității de curs respectiv. De asemenea, nu este admis la evaluarea semestrială studentul care a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale.

Nota semestrială a unității de curs constituie 60% din nota generală a unității de curs pentru învățământul cu frecvență, iar în cazul învățământului cu frecvență redusă constituie 50%. **Nota semestrială** se calculează ca medie aritmetică dintre: media notelor obținute la evaluările curente; nota de la evaluarea periodică; nota / media pentru lucrul individual.

Rezultatele evaluărilor realizate în cadrul unității de curs sunt înscrise, la final de semestru, în borderou și în baza de date USARB. Titularul unității de curs va completa borderoul și va înscrie nota generală a unității de curs în carnetele de note.

SUBIECTE R PENTRU EVALUAREA PERIODICĂ

1. Educația artistico-plastică a copiilor în preșcolaritate: cadrul conceptual.
2. Obiectivele educației plastice în preșcolaritate.
3. Perioadele în evoluția desenului la copil. Importanța activităților plastice la dezvoltarea copilul mic.
4. Elemente de limbaj plastic. Caracteristica lor.

CHESTIONAR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

1. Caracterizați aplicația în grădinița de copii. Felurile aplicației.
2. Demonstrați utilitatea tehnicilor netradiționale la activitățile de desen și pictură. Argumentați.
3. Caracterizați modelajul în grădinița de copii. Tipuri de modelaj.
4. Caracterizați modelajul în grădinița de copii. Procedee de modelaj.
5. Caracterizați metodele de instruire în cadrul activităților artistico-plastice.
6. Descrieți familiarizarea copiilor cu cele mai elementare componente ale limbajului plastic. Punctul plastic.
7. Descrieți familiarizarea copiilor cu cele mai elementare componente ale limbajului plastic. Pata de culoare.
8. Descrieți familiarizarea copiilor cu cele mai elementare componente ale limbajului plastic. Linia plastică.
9. Descrieți familiarizarea copiilor cu cele mai elementare componente ale limbajului plastic. Forma plastică.
10. Descrieți cerințele față de amenajare a centrului ARTĂ.
11. Argumentați cum centrul de activitate ARTĂ contribuie la dezvoltarea multilaterală a copiilor.
12. Numiți și caracterizați materialele și instrumentele din centrul de activitate ARTĂ.
13. Analizați Curriculumul pentru educație timpurie la Dimensiunea Educație plastică.
14. Descrieți demersul metodic al metodelor *Dialogul dirijat* și *Convorbirea* la realizarea obiectivelor la dimensiunea *Educația plastică*;
15. Descrieți demersul metodic al metodelor *Exercițiul* și *Demonstrarea* la realizarea obiectivelor la dimensiunea *Educația plastică*;
16. Formulați sarcini pentru centrul ARTĂ pentru diferite grupe de vârstă.
17. Dezvoltarea creativității și a aptitudinilor de artă plastică la preșcolari.
18. Redați EAP prin jocuri și imagini
19. Argumentați importanța analizei produselor activității copiilor în cadrul AAP.
20. Argumentați necesitatea EAP la copii.
21. Caracterizați arta populară moldovenească. Covorul moldovenesc. Olăritul.
22. Caracterizați arta populară moldovenească. Costumul național. Brodatul, croșetatul.
23. Educarea copiilor în baza tradițiilor și obiceiurilor populare-modalitate eficientă de EAP.
24. Dezvoltarea creativității și a aptitudinilor de artă plastică la preșcolari prin intermediul AAP.
25. Numiți felurile de artă plastică la copiii de vârstă preșcolară. Caracterizați-le.

BIBLIOGRAFIA

Obligatorie:

1. VOLOȘIN, E. *Educația artistico-plastică*, Chișinău, 2006
2. *Elemente de didactică aplicată în învățământul preșcolar*. Coord.: JEDER D. București: Didactica Publishing House, 2017. 145 p. ISBN: 978-606-683-497-1;
3. BEJAN, Angela. Dezvoltarea motricității fine la copii prin tehnici de modelaj. In: *Materialele Conferinței științifico-practice internaționale „Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare, ediția a III-a din 08 mai 2020”*. Bălți: Tipografia din Bălți, 2020. 719 p. p. 259-264. ISBN 978-9975-3422-5-4. (0,34 c. a.)
4. EMANUEL, P. *Desenăm pas cu pas: carte de desen*. București: Didactica Publishing House, 2016. 79 p. ISBN: 978-606-683-356-1
5. *Educația artistică în preșcolaritate. Ghid teoretico-metodologic*. Coordonatori: MORARI M., PÂSLARU VI. Chișinău: Pontos, 2016. 248 p. ISBN: 978-9975-51-787-4

Suplimentare:

1. ROTARU D. *Degețele talentate: mic manual de pictură pentru copiii de 2-4 ani*. București: Teora, 2015. 36 p. ISBN 978-973-20-1399-1
2. EMANUEL PAVEL *Desenăm pas cu pas: carte de desen*. București: Didactica Publishing House, 2016. 79 p. ISBN: 978-606-683-356-1
3. TAPALAGĂ T. *Modalități de stimulare a creativității preșcolarilor*. Bacău: Rovimed Publishers, 2009. 88 p. ISBN: 978-973-1897-08-0
4. STAN L. *Educați timpurie: probleme și soluții*. Iași: Polirom, 2016. 375 p. ISBN: 978-973-46-5978-4
5. BOJNEAG M. *Modelajul, începutul unei pasiuni. Ghid metodic pentru învățământul preșcolar*. Petroșani: Tehno – Att, 2007. ISBN: 978-973-7779-74-8
6. *Elemente de didactică aplicată în învățământul preșcolar*. Coord.: JEDER D. București: Didactica Publishing House, 2017. 145 p. ISBN: 978-606-683-497-1;
7. ROTARU D. *Degețele talentate: mic manual de pictură pentru copiii de 2-4 ani*. București: Teora, 2015. 36 p. ISBN 978-973-20-1399-1
8. TAPALAGĂ T. *Modalități de stimulare a creativității preșcolarilor*. Bacău: Rovimed Publishers, 2009. 88 p. ISBN: 978-973-1897-08-0
9. Figurine din hârtie. Traducere de FENOGHEN A. Chișinău: Arc, 2015. 48 p. ISBN: 978-9975-61-879-3
10. PÎRLOG I. Ghid metodic de educație plastică. De la grădiniță la liceu. București: Compania, 2007. 196 p. ISBN: 978-973-7841-42-1
11. 1001 idei pentru educație timpurie de calitate: Ghid pentru educatori. aut.: Maria Vrânceanu (coord. șt.). TERZI-BARBAROȘIE D., TURCHINĂ T. ș.a. Chișinău: Centrul Educațional "Pro Didactica", 2010. 216 p. ISBN 978-9975-4125-1-3.